

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Συνεδρία 69η τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1936.

Προεδρεία τοῦ τακτικοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Κ. Δυοβουνιώτου.

Ὁ κ. Ν. Τωμαδάκης ἔκαμεν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ Κρητικοῦ ἀρχοντολογίου ἐπὶ Ἑνετοκρατίας.

Ὁ ὁμιλητής, ἀφ' οὗ ἐν ἀρχῇ εἶπεν ὅτι αἱ ἐπὶ Βενετοκρατίας Κρητικαὶ ἐπαναστάσεις δὲν εἶχον ἐθνικὸν χαρακτήρα, ὥς αἱ κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἑκατονταετίαις, ἀλλ' ἀπέβλεπον μᾶλλον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν φεούδων καὶ ἄλλων δικαιωμάτων τῶν εὐγενῶν Κρητῶν, ἔπειτα ὠμίλησε περὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐγκατασταθέντων ἐν Κρήτῃ ἐπὶ Νικηφόρου Φωκά καὶ Ἀλεξίου Α', τοῦ Κομνηνοῦ καὶ τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτοὺς φεούδων ὑπὸ τῶν Βενετῶν μετὰ τὸν κατὰ τὸν ΙΓ' καὶ ΙΔ' αἰῶνα ἀποικισμὸν εἰς τὴν μεγαλόνησον Ἰταλικοῦ ἀρχοντολογίου. Οὕτως ἔχομεν, εἶπε, δύο εὐγενείας, τὴν Κρητικὴν καὶ τὴν Βενετικὴν ἀντιμαχομένης ἐπὶ μακρὸν διὰ τὰ φέουδά των, ὑποστηρίζουμένην δὲ εἰς τοὺς ἀγῶνάς της τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑφίστατο, ὁσάκις μάλιστα ἡ Βενετία εἶχεν ἐξωτερικὰς περιπλοκάς.

Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματός του ὁ ῥήτωρ ἐξῆρε τὴν δρᾶσιν τοῦ εὐγενοῦς οἴκου τῶν Καλλεργῶν, ὅστις ἐπέτυχε διὰ συνθήκης (1299), ὅπως ἐπιτρέπωνται οἱ γάμοι μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Λατίνων τοῦθ' ὅπερ συνετέλεσεν εἰς ἐξελληνίσιν σημαντικοῦ μέρους τοῦ Ἑνετικοῦ ἀρχοντολογίου καὶ εἰς τὴν ἀπόπειραν τῆς ἰδρύσεως τῆς Κρητικῆς δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Τίτου (1363-1364), ἣτις προεκλήθη καὶ ἐκ τῆς βαρείας φορολογίας καὶ ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ μητροπολιτικοῦ ἀρχοντολογίου, ἐξ οὗ τελευταίου ἐλαμβάνοντο αἱ ἀνώτεραι ἀρχαί.

Τέλος ὁ κ. Τωμαδάκης ὠμίλησε περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Κανταβόλου (1571) μεθ' ἣν παρουσιάζεται ἡ ἀκμὴ τῆς τέχνης καὶ τῶν γραμμάτων ἐν Κρήτῃ μὲν προσπάθειαν τῶν ἐξεχόντων Κρητῶν νὰ ὑποστηρίξουν τὸν ἑλληνισμὸν ἐναντίον τῆς ἐπιβολῆς τῆς Βενετίας, προσπάθειαν, ἣτις θὰ κατέληγεν εἰς καθολικὸν ἐξελληνισμὸν τῶν ἐν τῇ νήσῳ Βενετῶν, ἂν μὴ αὕτη διεκόπτετο διὰ τῆς καταλήψεως τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τῆς ὀλοσχεροῦς ἐκριζώσεως τοῦ ἀρχοντολογίου.

Ἐν ἐπιλόγῳ ἐτονίσθη ἡ σημασία τῆς συστηματικῆς μελέτης τῶν Βενετικῶν ἀρχαίων, τὰ ὅποια πολλὰ θὰ διδάξουν οὐ μόνον διὰ τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ δια τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς Κρήτης ἐπὶ Ἐνετοκρατίας.

Συνεδρία 70ῃ τῆς 12ης Νοεμβρίου 1936.

Προεδρεία τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Ι. Δαμβέργη.

Μετὰ εἰσήγησιν τοῦ κ. Φ. Κουκουλὲ περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ συγκροτηθὲν Ε' διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν συνέδριον, ὃ ἑταῖρος κ. Ἀναστ. Ὁρλάνδος ἀνέπτυξε τὸ θέμα του «τὰ περὶ τὴν Ἀρταν Βυζαντινὰ μνημεῖα».

Ὁ ὁμιλητὴς, ἀφ' οὗ εἶπε κατ' ἀρχὰς γενικά τινα περὶ τοῦ δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου, ἐπραγματεύθη ἀκολουθῶς περὶ τριῶν μνημείων εὐρισκομένων τὰ περὶχωρὰ τῆς Ἀρτης, ἥτοι τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Κατσούρη, τῆς μονῆς εἰς τῶν Βλαχερνῶν καὶ τῆς Παναγίας Μπρυώνη.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξήτασε τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ναῶν τούτων, οἵτινες εἶναι σήμερον μὲν πάντες τρολλωτοί, ἀλλ' ὥς ἀπέδειξεν ἡ ἔρευνα, ἦσαν ἀρχικῶς βασιλικαὶ θολωταί, καθαρῶς ἀνατολικοῦ τύπου, ἔπειτα δ' ἡρμήνευσεν ἐκάστου τῶν εἰρημένων ναῶν τὴν διακόσμησιν, ἥτοι τὰς θυμασίας τοιχογραφίας τοῦ 12ου αἰῶνος τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, τὰ λεπτοτάτης τέχνης γλυπτὰ τοῦ μαρμαρίνου τέμπλου καὶ τῶν σαρκοφάγων τῆς μονῆς τῶν Βλαχερνῶν καὶ τέλος τὰ ὠραῖα κεραμοπλαστικὰ κοσμήματα τῆς Παναγίας Μπρυώνη, στηριζόμενος δὲ ἐπὶ ἀρχιτεκτονικῶν καὶ συγκριτικῶν παρατηρήσεων ὃ ρῆτῳ προσεπάθησε νὰ ὀρίσῃ τὸν χρόνον τῆς κτίσεως τῶν μνημείων τούτων, ἅτινα συνέδεσε καὶ πρὸς τὴν τοπικὴν ἱστορίαν.

Τέλος προσαρμόζων διάφορα διεσπασμένων μαρμάρων τεμάχια κατῶρθωσε νὰ κάμῃ ἀναπαράστασιν σαρκοφάγων, πιθανῶς εἰς δεσπότης ἀνηκουσῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ἰ. Παπαδόπουλος ὠμίλησε περὶ πλαστῶν χωρίων ἐν τῇ χρονογραφίᾳ τοῦ Γεωργίου Φραντζῆ. Ἀφ' οὗ οὗτος ἀνέπτυξε τὰ κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Φραντζῆ καὶ τὴν σημασίαν τῆς χρονογραφίας του, εἶπεν ὅτι, ὥς διεπίστωσεν, ἐκ τῶν δύο διατυπώσεων τῆς εἰρημένης χρονογραφίας ἡ μὲν συντομωτέρα εἶναι ἔργον τοῦ χρονογράφου, ἡ δὲ μᾶλλον διεξοδικὴ ἐχαλεύθη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας Μακαρίου Μελισσηνοῦ, ὅστις δι' αὐτῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἤθελε νὰ ἐξάρῃ τὴν σημασίαν τῆς οἰκογενείας τῶν Μελισσηνῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ περιποιηθῇ διάφορα πρόσωπα. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης του ὁ κ. Παπαδόπουλος ἀνέφερε διάφορα χωρία τὴν πλαστότητα τῶν ὁποίων ἀπέδειξεν, ἀφ' οὗ ταῦτα ἀναφέρονται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς γεγονότα

ὑπερβαίνοντα τὰ χρονικὰ ὅρια τὰ ὑπὸ τοῦ χρονογράφου ἐν τῷ ἔργῳ του τεθέντα, ἅφ' ἑτέρου δὲ ὁμιλοῦσι περὶ τίτλων ἡγεμονοπαίδων, τοὺς ὁποίους δὲν εἶχον οὗτοι καὶ τοὺς ὁποίους ἀναμφιβόλως δὲν θὰ τοῖς ἀπέδιδε σύγχρονος συγγραφεύς, τόσον μάλιστα στενῶς μετὰ τῆς αὐτῆς συνδεόμενος.

Καταλήγων ὁ ὁμιλητὴς ἀπέδειξε τὴν πλαστότητα τοῦ χωρίου τῆς χρονογραφίας, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ ἱερολογίας μνήστρων γόνου τῆς ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας οἰκογενείας τῶν Καράκκιολη μετὰ τῆς αὐθεντοπούλλας, ἥτοι τῆς θυγατρὸς τοῦ Δεσπότης Θωμᾶ Παλαιολόγου, ἣτις ἱερολογία εἶναι ἀνύπαρκτος καὶ ἐπλάσθη πρὸς κολακείαν τοῦ εἰρημένου Ἰταλικοῦ οἴκου.

Συνεδρία 71η τῆς 26ης Νοεμβρίου, 1936.

Προεδρεία τοῦ τακτικοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Κ. Δουβονιώτου.

Ὁ κ. Σ. Κουγέας ὠμίλησε περὶ προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῶν Βυζαντινῶν χειρογράφων.

Ὁ ὁμιλητὴς, ἅφ' οὗ ἀνέφερε τίνες περιέγραψαν τὰ χειρόγραφα τῆς ἐπὶ τοῦ Παγγαίου μονῆς τῆς Κοσινίτης καὶ τῆς παρὰ τὰς Σέρρας τοῦ Προδρόμου, ὠμίλησεν ἔπειτα περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀρπαγῆς αὐτῶν κατὰ τὴν Βουλγαρικὴν κατοχὴν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ὡς καὶ τῆς ἐπιστροφῆς μέρους μόνον αὐτῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ Νεϊγύ.

Ἀφορμὴν δὲ λαμβάνων ὁ κ. Κουγέας ἐκ τοῦ ὅτι ὠρισμένος ἀριθμὸς τῶν πολλῶν μὴ ἐπιστραφέντων κωδίκων εὐρέθη εἰς παλαιοπωλεῖα τῆς Δύσεως, εἶπεν ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὸ φιλολογικὸν τμήμα τοῦ ἐν Ῥώμῃ Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου πρότασιν, ἀποδεκτὴν γενομένην καὶ ἐγκριθεῖσαν ἔπειτα καὶ ὑπὸ τῆς ὁλομελείας, καθ' ἣν καὶ τὰ Βυζαντινὰ χειρόγραφα, ὡς ἀντικείμενα ἀρχαιολογικὰ θεωρούμενα, πρέπει νὰ τυγχάνωσιν ὁποίας καὶ ταῦτα προστασίας, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐν Ἀθήναις πρώτου ἀρχαιολογικοῦ συνεδρίου.

Ἐν τέλει ὁ ῥήτωρ ἀνέγνωσε τὸ κείμενον τῆς προτάσεώς του διὰ τῆς ὁποίας λαμβάνονται ὑπὲρ τῶν Βυζαντινῶν χειρογράφων προστατευτικὰ μέτρα.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ἀ. Ξυγγόπουλος, ἅφ' οὗ διὰ βραχέων ἐξέθηκε τὰ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ περιφήμου ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τὸν ὅποιον ἀνήγειρεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα ὁ Ἰουστινιανός, ἐξήτασε κατόπιν τὰς διαφορὰς αὐτοῦ ἀπεικονίσεις ἐν χειρογράφοις καὶ ἰδιαιτέρως μίαν σφωζομένην εἰς χειρόγραφον τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ καὶ εἰς ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων.

Ἡ μικρογραφία αὕτη, ἣτις ἐθεωρήθη ὡς ἡ πιστοτέρα ἀπεικόνισις τοῦ περιφήμου ναοῦ, κατόπιν ἐξετάσεως ἐν παραβολῇ πρὸς ἄλλας εἰκόνας, ἀπέδειξεν ὁ ῥήτωρ ὅτι δὲν παριστᾷ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους οὔτε ἄλλην ὠρισμένην ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τὸ ἱερὸν ἐκκλησίας, ἐδημιουργήθη δέ, ἵνα κοσμήσῃ βιβλίον ἢ εἰλητάριον περιέχον τὰς λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ Μ. Βασιλείου.

Συνεδρία 72^α τῆς 10^{ης} Δεκεμβρίου 1936.

Προεδρεία τοῦ τακτικοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Κ. Δυοβουνιάτου.

Ἡ κυρία Βενετία Κώττα ἀνέλυσε τὴν εἰκονογραφικὴν παράστασιν «ἄκρα ταπείνωσις τοῦ Χριστοῦ», παράστασιν ἀνταποκρινομένην εἰς τὸν ἐν τῇ Δύσει λεγόμενον Χριστὸν τοῦ Πάπα Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, ἧς ἡ παλαιότερα ἀπεικόνισις ἀνευρεθεῖσα ἐν τῷ ὑπογίῳ παρεκκλησίῳ τοῦ ναοῦ Santa Croce in Jerusalem τῆς Ρώμης εἶχεν ἀποδοθῇ κακῶς εἰς ἐπινόησιν τῶν Δυτικῶν.

Ἡ ὁμιλήτρια ἀνευροῦσα ἐπὶ ἀμφίων τοῦ Βυζαντινοῦ μουσείου Ἀθηνῶν, ἅτινα ἐμελέτησε, τὸ νῆμα τῆς ἐξελίξεως τῆς συνθέσεως, καὶ ἀνελθοῦσα μέχρι τῶν πηγῶν, κατώρθωσε νὰ ἀποδείξῃ τὴν Βυζαντινὴν προέλευσιν ἀπάντων τῶν στοιχείων τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος παραστάσεως. Διὰ τῆς μελέτης δὲ τῶν αὐτῶν ἀμφίων κατώρθωσεν ἐπ' ἴσης ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἄλλοτε ἐξενεχθεῖσαν ὑπόθεσιν, καθ' ἣν κατὰ τὴν καθαρῶς Βυζαντινὴν περίοδον ὑπῆρχον μικροὶ εἰκονογραφημένοι ἄερες, λειτουργικῆς χρήσεως, ἐκ παραλλήλου πρὸς τοὺς μεγάλους τελετουργικοὺς ἄερας, ὧν εἵχομεν δείγματα.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Πεζόπουλος διέλαβε περὶ τινων Βυζαντινῶν ἐπιγραμμάτων ἀνωνύμου ποιητοῦ, τὰ ὅποια ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι μιμήσεις καὶ διασκευαὶ ἀρχαίων ἐπιγραμμάτων. Ὡς ποιητὴν δ' αὐτῶν ἐθεώρησε τὸν Νικήταν Εὐγενειανόν, ἦν εἰκασίαν του, ὡς εἶπεν, ἐπιστοποίησε κῶδιξ τῆς Λαυρεντιανῆς βιβλιοθήκης, ἀρτίως ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ τῶν *Studi Bizantini* περιγραφάς.

Ἡ δευτέρα ἀνακοίνωσις τοῦ ὁμιλητοῦ εἶχε τὸ ἐξῆς θέμα. «Συνέσιος ὁ Κυρηναῖος, οὐχὶ Μεσομήδης».

Ὁ κ. Πεζόπουλος, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ποιήσεως τοῦ Συνεσίου τοῦ ἀκμάσαντος ἐπὶ Ἀρκαδίου καὶ γενομένου Χριστιανοῦ καὶ ἐπισκόπου Πενταπόλεως, πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς λεκτικῆς καὶ μετρικῆς ὁμοιότητος, ἀπέδειξεν ὅτι, πλὴν τῶν γνωστῶν αὐτοῦ ὕμνων καὶ ἐπιγραμμάτων, καὶ ἄλλα ποιήματα ἀνωνύμως φερόμενα ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἥτοι ἐξ ποιήματα ἐκδοθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ Σπυρίδωνος Λάμπρου ἐν τῷ Νέφῳ Ἑλληνομνήμονι καὶ

ἀποδοθέντα ὑπὸ τοῦ Βιλαμόβιτς εἰς τὸν ἐπὶ Ἀδριανοῦ ἀκμάσαντα ποιητὴν Μεσομήδη, δεύτερον καὶ δύο ἄλλα ἀπὸ πολλοῦ γνωστὰ καὶ ἐσφαλμένως εἰς τὸν αὐτὸν Μεσομήδη ἀποδοθέντα καὶ 3) ἱκανὰ ἀδέσποτα ἐπιγράμματα καὶ τινὰ ἐκ τῶν λεγομένων Ἀνακρεοντείων. Προσέτι ὁ κ. Πεζόπουλος ἀπέδειξεν ὅτι ὁ Συνέσιος ἔγραψεν ἐμμέτρως Αἰσωπεῖους μύθους καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτο καὶ μουσικὸς μελοποιήσας πολλὰ τῶν ἰδίων ποιημάτων.

Συνεδρία 73^η τῆς 21^{ης} Δεκεμβρίου 1936.

Προεδρεία τοῦ τακτικοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Κ. Δουβουγιώτου.

Ὁ ἐταῖρος κ. Κ. Ἀμαντος, ἀνέπτυξε τὸ θέμα «τὰ ἔργα τῆς εὐποιίας παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς.» Ἀφοῦ ἐν πρώτοις ὑπέμνησεν, ὅτι ὁ Χριστιανισμός, διὰ τοῦ κηρύγματος τῆς ἀγάπης, τῆς αὐτοθυσίας, τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ καὶ τῆς φιланθρωπικῆς του ὀργανώσεως, οὐχὶ μόνον κατὰ τῶν διωγμῶν ἀντέστη, ἀλλὰ καὶ παρηγκώνισεν ἀρχαίας θρησκείας, ὠμίλησεν ἔπειτα περὶ τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων τῶν Βυζαντινῶν, ἥτοι πτωχοκομείων, νοσοκομείων, γηροκομείων κτλ., ὡς καὶ τῆς σχετικῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν μοναστηρίων, ἐξάρας τὰς φιλανθρώπους προσπάθειάς πολλῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἱερῶν ἀνδρῶν, οἷον τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου καὶ τοῦ Κυπρίου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος. Καὶ τῶν ἰδιωτῶν δὲ ἡ φιλάνθρωπος διάθεσις καὶ ἡ ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων φροντίς καταλλήλως ἐξήρθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἀμάντου, ὅστις, ἀποβλέπων εἰς πάντα ταῦτα, ἐτόνισεν, ὅτι οἱ εὐκόλως κατηγοροῦντες τὸ Βυζάντιον, καλὸν θὰ ἦτο ν' ἀποβλέψωσιν εἰς τὴν μοναδικὴν φιλανθρωπικὴν του ὀργάνωσιν.

Μετὰ ταῦτα, ὁ κ. Γρ. Κασιμάτης ἐξήτασε τὴν νομοθεσίαν Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, καὶ μάλιστα τῶν νεαρῶν αὐτοῦ, ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἀφοῦ ὁ ὁμιλητὴς ἔδωσε σαφὴ εἰκόνα τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν τῆς Αὐτοκρατορίας κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἐνάτου αἰῶνος καὶ ἀνέλυσε τὰ αἷτια δι' ἃ ὁ Λέων ἔπρεπε ν' ἀποβῇ ὁ μέγας κοινωνικὸς μεταρρυθμιστής, ὁ μέλλων νὰ ὀργανώσῃ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν ἐνδεῶν μέριμναν, εἰς ἣν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ ἰδιῶται εἶχον ἐπιδοθῇ, παρετήρησεν ἔπειτα, ὅτι ἡ ἔρευνα τῶν νεαρῶν αὐτοῦ ἀποδεικνύει, ὅτι αὗται ἐμπνέονται μὲν ἀπὸ τὴν μυστικοπάθειαν τῆς Χριστιανικῆς ἡθικῆς, δὲν συντελοῦν ὅμως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἀδυνάτων. Ὁ Λέων ἤκουσε μὲν ὡς φιλόσοφος τὰ διδάγματα τῆς θείας διδασκαλίας, δὲν ἠσθάνθη ὅμως ὡς Αὐτοκράτωρ τὸν πόνον τῶν ἀδυνάτων καὶ οὐδὲν ἔπραξεν ὑπὲρ αὐτῶν.